

Kultura projevu a akademické psaní

3

Verbální a nonverbální projev, řeč těla

(pokračování)

Verbální projev

Vrozené dispozice a talent

- i pro jazykové a vyjadřovací schopnosti.

Trénink

- je tím podstatným, co vede k úspěchu.

Cíle

- dosáhnout úrovně, která je v práci manažera nezbytná.
- Naučit se lidi oslovit, srozumitelně vyložit problém, zaujmout a motivovat k žádoucí změně.
- Bez dobrých vyjadřovacích schopností si lze jen obtížně představit úspěch při komunikaci s lidmi a jejich efektivním vedení.

Verbální projev

Obsah

To, co sdělujeme

Forma

Jak to sdělujeme

Často víc než na samotném obsahu záleží na podání, na tom, jakým způsobem dokáže řečník obsah posluchačům přiblížit.

Vždy je třeba usilovat o soulad obsahu a formy tak, aby se vzájemně posilovaly.

- V praxi se setkáme s projevy, které přinášejí zajímavý obsah, řečník však suchým, nezáživným projevem nezaujme a spíše odradí.
- Obdobně se vyskytují řečníci, kteří zaujmou zajímavým a poutavým přednesem, po skončení jejich proslovu však posluchač zjistí, že se prakticky nic nového nedozvěděl.

Obsah

Souvisí s logickou výstavbou sdělení, hodně napoví o způsobu myšlení řečníka.

Sdělení by mělo respektovat výstavbu obdobnou klasickému členění dramatu či povídky (expozice, rozuzlení a katarze se závěrečným „ponaučením“).

Každý projev by měl mít **tři základní části**:

- úvod,
- vlastní stať
- závěr.

Pravidlo tří ,ř'.

- řečník má říci, o čem jeho řeč bude,
- pak řeč pronést
- a závěrem říci, co říkal, tedy řečené shrnout.

Požadavky

věcná správnost

stručnost, jasnost a srozumitelnost výkladu.

Chyby

- rozvleklost a projevy rozbíhavého myšlení, řečník jde zbytečně do šíře, jeho projev se košatí a opouští základní výkladovou linku.

= řečník ztrácí základní nit, od tématu často odbočuje.

Vždy se cení jasný logický výklad provázený příklady a ilustracemi z praxe.

- Předimenzování obsahu
- Nevhodné tempo řeči
  - Příliš rychlé
  - Příliš pomalé
  - Bez dynamiky (pomlky, intonace)
- Poučování (podcenění či přecenění posluchačů)

„Parazitní slůvka“

- „hm“, „ehm“
- „jako“, „jakoby“
- „vlastně“
- „tedy“
- Jedná se o nefunkční vsuvky – plevelná slova a obraty, které řečník, aniž by si toho byl většinou sám vědom, nadužívá.
- Měli bychom si dále dávat pozor na nadužívání nejrůznějších módních slůvek, slovních spojení a obratů. Řečníci je přebírají, mnohdy neuvědoměle, od politiků, moderátorů, bavičů a dalších osob často se objevujících v médiích.

Několik vybraných případů

- „Třešnička na dortu“
- „My to vykomunikujeme“
- „máme to ošetřeno“

Klišé

Floskule

Diskuse

- Názory
- Zkušenosti

Literatura

povinná literatura

- ŠANDEROVÁ, Jadwiga. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2009. 209 s. Studijní texty, 34. svazek. ISBN 978-80-86429-40-3
- DEVITO, Joseph A. *Základy mezilidské komunikace : 6. vydání*. Translated by Jiří Rezek. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 502 s. ISBN 9788024720180.

doporučená literatura

- ŠTĚPANÍK, Jaroslav. *Kultura projevu a komunikace*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. s. nestránkováno, 42 s. ISBN 978-80-210-6963-3.
- MIKULÁŠTÍK, Milan. *Komunikační dovednosti v praxi*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2010. 325 s. ISBN 9788024723396.
- ALLHOFF, Dieter-W a Waltraud ALLHOFF. *Rétorika a komunikace*. Translated by Jana Bílková. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. 198 s. ISBN 9788024722832.
- VYBÍRAL, Zbyněk. *Psychologie lidské komunikace*. Praha: Portál, 2000. 264 s. ISBN 80-7178-291-2.
- ECO, Umberto a Ivan SEIDL. *Jak napsat diplomovou práci*. Olomouc: Votobia, 1997. 271 s. ISBN 80-7198-173-7.